

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Райкова Колева

член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“,
обявен от ЮЗУ в ДВ. бр. 90/16.11.2011 г.

Гл. асистент д-р Иванка Георгиева Станкова успешно е защитила докторска дисертация на тема „Синтез, свойства и биологична активност на аминокиселинни и пептидни производни на пиримидинови нуклеозиди“ през 2000г.

Предложените за становище научни публикации отговарят на профила на обявения конкурс – Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активни вещества с шифър - 01.05.10. Те са общо 29 на брой, от които 26 са излезли от печат, а 3 статии са изпратени за публикуване. От представените статии 2 са публикувани в научни издания у нас, 14 са отпечатани в реферирани списания в чужбина. 15 от научните публикации са излезли в Просидинги (Proceedings) на Европейски пептидни симпозиуми (10), Американски пептидни симпозиуми (2) и Международни научни конференции в г. Благоевград (3). Същевременно тя има 26 участия в научни мероприятия, от които 10 доклада, изнесени на конференции в страната и 16 научни съобщения, представени на международни научни форуми. Общият импакт фактор на публикациите в научните списания е 11, 55. Забелязваните цитирания на статиите на д-р Станкова са 34, като една статия от 1999г. има 28 цитирания, друга статия от 2000г. е с 5 цитирания, а една статия от 1999г. има едно цитиране. Приложени са научните публикации и участията в научни форуми, които са включени в докторската дисертация на д-р Станкова.

Представените научни разработки са в областта на синтез на аналози на биологично активни вещества и лекарствени средства. Синтезирани са били аналози на пиридиновите и пуринови нуклеозиди и са изследвани за противовирусна активност. Изследван е препарат за лечение на болни от СПИН-3'-азидо-3'-дезокситимидин (AZT). Синтезирани са били аминокиселинни и пептидни производни на този препарат. Един от синтезираните аналози е показал антивирусна активност спрямо HIV-1, която е сравнима с тази на препарата AZT, но е с пет пъти по-ниска цитотоксичност от оригиналния препарат.

Ацикловиърът е лекарствен препарат, който се прилага при лечение на вирусни инфекции (HSV-1 и HSV-2). С цел подобряване на оралната бионаличност (ацикловиърът е със слаба орална бионаличност-15%) са били синтезирани аналози на ацикловира с аминокиселини, съдържащи тиазолов, оксазолов и тиазолил-тиазолов пръстен. Изследвана е противовирусната активност на новосинтезираните съединения. Резултатите са показали, че новосинтезираните естери на ацикловира с аминокиселини, съдържащи тиазолов, оксазолов и тиазолил-тиазолов пръстен понижават неговата антивирусна активност. Синтезирани са били и естери на ацикловира с модифицирани аминокиселини (4-F)-фенилаланин и с дипептиди. Новосинтезираните аналози на ацикловира с (4-F)-фенилаланин са показали висока противовирусна активност спрямо HSV-1 (70-80%). Дипептидните аналози на ацикловира не са показали противовирусна активност.

Синтезирани са били производни на канелените киселини и са изследвани за противовирусна и антиоксидантна активност. Известно е, че канелените киселини и техните производни имат доказана антивирусна, антибактериална, противовъзпалителна, антиоксидантна и антитуморна активност. Синтезирани са били амиди на р-кумаровата, феруловата и синапова киселини с аминокиселини, които съдържат тиазолов и оксазолов пръстени. Изследвани са за антиоксидантна активност (DPPH тест) и за противовирусна активност спрямо HSV-1 и HSV-2. Амидът на синаповата киселина, съдържаща оксазолов пръстен е показал висока антиоксидантна активност. Изследваните новосинтезирани аналози на канелените киселини не са показали антивирусна активност. Синтезирани са били и естери на ацикловира със синапова, ферулова и р-кумарова киселини и са изследвани за антиоксидантна и противовирусна активност. Модифицираните аналози на ацикловира с изследваните канелени киселини са показали ниска противовирусна активност спрямо HSV-1. Ацикловирсинапонатът е показал сравнително висока антиоксидантна активност, но тя е била по-ниска от тази на свободните канелени киселини- синапова, ферулова и р-кумарова киселини.

Извършените органични синтези и научни изследвания, оформени точно и прецизно в предложените ми за становище научни публикации, много добре обогатяват съществуващи научни изследвания и научни знания в проучваната от кандидата област- синтез и изследване на аналози на биологично активни вещества вкл. и лекарствени средства.

Гл. асистент д-р Иванка Станкова е започнала своята учебно- преподавателска работа в катедра „Химия” през 1992г. като хоноруван асистент. От 1995г. след спечелен конкурс работи като редовен асистент, а от 1997г. е старши асистент. От 2000г. е главен асистент, която длъжност изпълнява и в момента. Д-р Станкова е водила семинарни и практически упражнения на студенти (ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”) от специалностите: „Химия”, „Педагогика на обучението по химия и физика”,

„Кинезитерапия“, „Педагогика на обучението по физическо възпитание“ и „Екология и опазване на околната среда“. Водените упражнения са по следните дисциплини: биоорганична химия, химия на лекарствените средства, фармацевтична химия, биохимия, органична химия, високомолекулни съединения, биологичноактивни вещества като хранителни добавки, биологично активни вещества- спорт и здраве. Освен това от 2000г. д-р Станкова чете лекции по следните дисциплини: химия на лекарствените средства, фармацевтична химия, обща химия, органична химия, биологично активни вещества като хранителни добавки и биологично активни вещества-спорт и здраве.

В своята преподавателска работа д-р Станкова е стриктна, използва съвременни технически средства за обучение. В индивидуалната работа със студентите е строга, но принципна, студентите я уважават и търсят- била е ръководител на 18 студенти-дипломанти, които успешно са защитили дипломните си работи.

Въз основа на гореизложеното, оценявам научно-изследователската и учебно-преподавателска работа на гл. асистент д-р Иванка Станкова като много добра, което дава основание да бъде избрана за доцент към катедра „Химия“ на Природоматематическия факултет на ЮЗУ „ Н. Рилски“, гр. Благоевград.

15. 05. 2011 г.

Гр. София

Член на журито: 

/доц. Д-р Милена Р. Колева/